

Svar til Kjeld Hansen om vurdering af danske fredninger

I en artikel på DK-Nyt d. 11. juli rejser journalist Kjeld Hansen en række kritikpunkter om forløbet i forbindelse med den opgave, som den danske IUCN-Nationalkomité lige nu udfører for Miljøstyrelsen. Opgaven består i at gennemgå små 2000 fredninger med henblik på tildeling af korrekte kategorier ifølge IUCNs system hertil. Som formand for IUCN-Nationalkomitéen er jeg glad for, at Miljøstyrelsen gav komitéen mulighed for at byde på opgaven, og at vi efterfølgende vandt den. Jeg kender ikke nærmere til de konkrete procedurer om tilbud i Miljøstyrelsen, hvorfor jeg ikke vil kommentere herpå.

Jeg kan dog oplyse, at vi i IUCN-Nationalkomitéen har forsøgt at udarbejde et så realistisk tilbud som muligt. Vi var ikke klar over, at vi fik mulighed for at byde på opgaven, da vi rådgav Miljøstyrelsen om indholdet i tilbuddet. I øvrigt har vores rådgivning kun vedrørt det rent faglige omkring IUCN, da det er IUCN-Nationalkomitéen og de tilknyttede eksperter fra IUCNs kommission fra World Commission on Protected Areas, som netop har en særlig faglig viden om emnet, der har rådgivet. Det skal anføres, at arbejdet kræver stor faglighed og indsigt, hvilket tit bliver undervurderet. Det forhold, at vi har fagligt rådgivet om udbuddet har efter vores vurdering hjulpet til, at der er blevet lavet et fagligt korrekt udbud. Det har kun kommet alle, der ville byde på opgaven til gode. Det har på intet tidspunkt under rådgivningen været aftalt, at IUCN-Nationalkomitéen skulle have opgaven. Miljøministeriet i en pressemeddelelse d. 23. februar 2018 har oplyst, at miljøministeren har bedt Miljøstyrelsen om at gennemgå Danmarks naturfredninger i dialog med IUCN, så der er sikkerhed for, at opgørelsen, der sidst blev lavet i 2010, er korrekt, inden Danmark igen skal rapportere til internationale fora om fredningerne. Det burde derfor ikke komme bag på nogen, at Miljøstyrelsen og IUCN har været i kontakt herom.

Når miljøministeriet valgte at trække på IUCNs ekspertise skyldes det, at det er fagligt udfordrende at beskæftige sig med IUCNs system om beskyttede områder. Det leverer Kjeld Hansen selv et udmærket eksempel på. I hans store værk om danske fredninger fra 2017 kaldet: "Det store SVIGT. Beretningen om hundrede års naturfredning" oversætter han IUCNs definition af beskyttede områder og de tilhørende underkategorier. Oversættelserne er gjort med meget fri hånd – og er på flere måder misvisende, hvilket desværre kan lede til, at systemet i Danmark bliver brugt forkert. Da værket må vurderes at have fået bred udbredelse er det rigtig ærgerligt. Det er min forhåbning, at vi med projektet kan bidrage til at få rettet op på de misforståelse som Kjeld Hansen har været årsag til i forbindelse med sin gennemgang af de danske fredningers historie.

Kjeld Hansen beskriver mig i sin artikel som en deltidsansat zoolog i Zoologisk Have København. Oplysningen er ikke korrekt, hvilket jeg kunne have fortalt ham, hvis han havde spurgt i sin research. Jeg har en fast fuldtidsstilling som zoolog i Zoologisk Have, det er der ikke noget specielt i udover, at det er et dejligt og givende job. Jeg indgår i forskellige sammenhænge i IUCN, bl.a. er jeg sekretær for det globale netværk for udviklingen af IUCN nationalkomitéer. I den forbindelse har jeg et stort overblik over, hvordan nationalkomitéer fungerer. Mange af dem beskæftiger sig med rådgivning af regeringer og hjælper dem med forskellige udredninger. Der er derfor ikke noget odiøst i, at IUCN-Nationalkomitéen i Danmark indgår i en tilsvarende rolle. Årsagen er, at IUCN har opbygget en helt særlig ekspertise, der kan være nyttig i mange sammenhænge i forhold til beskyttelse af naturen.

IUCN er ikke en NGO, som det ellers fremgår af Kjeld Hansens artikel. NGO står for Non Governmental Organisation. IUCNs medlemmer er en blanding af regeringer og naturorganisationer. Organisationen søger at bygge bro imellem offentlige og private organisationer – og fremme et samarbejde herimellem. Det kan kun lade sig gøre ved, at der tilstræbes den højest mulige faglighed. Til det formål har IUCN ud over et sekretariat og nationale og regionale komitéer også seks ekspertkommissioner. I Danmark har vi eksempelvis to medlemmer af World Commission on Protected Areas. Det er dem, der med støtte fra IUCNs internationale eksperter, står for den faglige udførelse af projektet. IUCN er så højt respekteret for sine faglige bidrag, at den er den eneste naturorganisation i verden, der har en fast observatørpost i FN. IUCN er også den eneste naturorganisation, der er rådgivende om verdensnaturarv over for UNESCO.

Det er muligvis den respekt om IUCN, der gør, at Kjeld Hansen i sit værk om de danske fredninger afsluttende angiver: "Helt indlysende klart bør det stå, at der skal renses ud i Miljøstyrelsens database over hundrede års fredningsindsats. Der skal skabes et retvisende billede af naturfredningerne i Danmark. Udgangspunktet bør være de internationalt anerkendte IUCN-kategorier." Jeg er glad for, at Kjeld Hansen henviser til betydningen af IUCNs system om beskyttede områder. Vi kan så i IUCN-Nationalkomitée bidrage til, at der bliver en bedre forståelse af, hvordan de danske naturområder passer ind i de internationale kriterier. Kjeld Hansens kritik af forkert indrapportering af de danske fredninger i World Database of Protected Areas, fremført i en kronik d. 23. februar 2018 i Politiken, har medvirket til, at en vurdering af de danske fredninger i forhold til IUCNs kriterier er blevet sat i gang. Dagen efter, at kronikken blev bragt meddelte ministeriet som nævnt ovenfor, at Miljøministeren beder Miljøstyrelsen i dialog med IUCN at gennemgå de danske fredninger. Det viste sig så senere, at IUCN kom til at stå for selve opgaven.

Jeg vil medgive, at jeg gerne have set, at der var afsat flere ressourcer og mere tid til projektet, men som i så mange andre sammenhænge, så må vi blot sige, at det ikke altid er, at tingene kan blive, som vi selv måtte ønske. Men det er vores vurdering, at gennemgangen vil kunne gøres fagligt forsvarligt. Da der er tale om en desktop-gennemgang vil der naturligvis kunne være forhold, som ikke kan nå at blive fuldt opklarede, men vi kan komme et langt stykke ad vejen, da der i dag er meget gode databaser og hjemmesider med oversigter over natur. Vurderingerne af fredningerne må i øvrigt ses som vejledende, da indberetninger til World Database on Protected Areas afgøres alene af den danske stat. Det er aftalt internt i IUCN-Nationalkomitée, at det alene er IUCNs eksperter i beskyttede naturområder, der fagligt gennemfører projektet – og der gives ingen delresultater undervejs, hvorfor alle efterfølgende vil have mulighed for på lige grundlag at vurdere resultatet. Det står i den forbindelse åbent for medlemmerne af IUCN-Nationalkomitée at kritisere resultatet af arbejdet, når det foreligger. For at sikre klare linjer herom, er der netop fra mødet i Miljøstyrelsen om underskrivelse af kontrakt om opgaven udarbejdet et særligt notat.

Som formand for IUCN-Nationalkomitée havde jeg naturligvis gerne set, at der var blevet opnået enighed i komitée om projektet, men det har desværre ikke været muligt. Men havde vi valgt, at et mindretal skulle bestemme, så havde det ikke været særligt demokratisk. Det er naturligt, at der kan opstå uenigheder i enhver organisation, og så må det afgøres ved en flertalsbeslutning. Jeg kan i øvrigt i den forbindelse oplyse, at Miljøstyrelsen ikke har spillet en dobbeltrolle i forhold til, at de har en repræsentant i IUCN-Nationalkomitée. Styrelsen har holdt sig neutrale i forbindelse

med behandlingen i IUCN-Nationalkomitéen og har i øvrigt en observatør status i komitéen. De har ej heller deltaget i beslutningen, om at IUCN-Nationalkomitéen skulle byde på opgaven. Hvis Verdens Skove havde sendt en repræsentant til m derne, hvilket de til trods for flere opfordringer om fremmøde har undladt igennem halvandet år, så ville de også have oplevet, at alt var gået ordentlig for sig i IUCN-Nationalkomitéen, og at der var styr på tingene.

Afslutningsvis bør jeg gøre opmærksom på, at projektet er bygget op sådan, at det er Zoologisk Have, der er juridisk enhed bag projektet. Det skyldes, at IUCN-Nationalkomitéen ikke i sig selv er en juridisk enhed, hvorfor haven i kraft af mit formandskab ligger ryg til projektet. Projektet er bygget op sådan, at IUCN-eksperterne der står for projektet alene refererer til mig. Jeg g r ikke ind i de faglige diskussioner, men jeg følger, at opgaven udføres efter den indgåede aftale med Miljøstyrelsen. Hvis det eventuelt skulle vise sig, at opgaven ikke kan klare sig inden for den fastsatte tid, hvad jeg dog har de bedste forventninger til, s  er det via såkaldte underleverand rkontrakter med IUCN-eksperterne sikret, at det opståede underskud i projektet alene bæres af eksperterne. Det kan i øvrigt maksimalt dreje sig om en reduktion i betalingen på 10% af kontraktsummen. Jeg har forstået, at det er en almindelig del af kontrakterne ved Miljøstyrelsen, da vi vel alle kender, at der i ethvert projekt kan opstå uforudsete ting, som kan gøre, at et projekt vil kunne tage længere tid end forventet. Jeg håber naturligvis ikke, at det viser sig her, men det er selvfølgelig en kompliceret øvelse, der nu er i gang. Jeg er derfor glad for al den opbakning, som jeg har oplevet til projektet både i Danmark og internationalt.

Ann-Katrine Garn,
formand for IUCN-Nationalkomitéen